

Núm. 720

Any XV

Barcelona 26 de Juny de 1902

LA JOSQUA

SEMANARI CATALÀ

10 CENTIMS lo número

Un figuri engrescador
últim modelo d' istiu...
Ellas no senten calor
y ells, en canbi, fan l' ull viu.

Tipos de verbena

LA ESCENA AL FRONTON CONDAL

Gscolti prenda, gte inconvenient en ballar ab m' quest ball?

—¿Qu' es aixó que tocan, si 's pot assaber?

—Aixó no coneix?... Si que va atrassada de notícias!.. Ni 'l diari de 'n Brusi que tot ho porta ab tres días de retràs. Aixó es una americana; ja veurà pari la orella; Ni-ña Pan-chita-sí...

—Ay, ay, té raho...

—Be ¿qu' enganxa ó nó?

—Si home si, vaya uns fums, sembla un capitá de quintos.

—Bueno dona, á mi m' agradan els caràcters decidits.

—Donchs miris; de *dissidida* 'n soch molt.

—¿De serio?

—Lo que sent...

—¿La gracia de vostè?

—Laura, per servirlo.

—Ay Laura, si que 'm serviría!... ¡cregui que 'm serviría de debó!

—Bé escolti... ¿que m' ha tret per ballar ó per que li expliqui las mevas entressenyas?

—¿Aixó pregunta?... si ja estich anhelant extreñe 'l seu cosset entre mos brassos, ¿som'hi?

—Som'hi.

—(¡Quin 'carretó, renoy!) Ay Laura; si vostè sabia..

—(Com arramba 'l mano!) ¿Qué vol que sápiga?.

—(Recristo quina trepitjad!) Vull dir que si vostè sabia de ballar...

—¿Qué? ¿qué faría?

—Res; que 'm respectaría un ull de poll que tinch.. (Aquesta mossa ho prén tot!)

—(Com s' atreveix! ¡Fém el tonto!) Prou home, prou; perque no ho deya que tenia 'ls peus delicats!.

—(¿Una' altra vegada?) ¿'M vol creure á mi? parém de ballar. (Crech que tots dos pendríam mal)

—Com li semblí (Veyám de quina carta se n' anirà ara aquest fulano!)

—Vosté m' ha dit qu' era molt decidida ¿oy?

—Y li he dit la pura veritat.

—Veyám, donchs!.. ¿Qui es aquella noya que vá ab vostè?

—M' es cusina.

—Y de qué fà vostè els días de feyna?

—Trebollo á la frívica.

—¿Y té promés?

—No senyor. Vaig donarlo á dida l' any passat per ranci. (Ves si enténs la indirecta)

—Aném á beure... ¿Qué no vol que vingui la cosineta?

—Ja s' apanyará ella... Prou qué té qui se 'n cuya...

—Ah! já!.. Ep mosso!.. Digui qué vol pender vostè?

—¿Jo? mantecado... Crech que refresca las sanchs.

—Millor li anirà la horxata... (Y á mi també)

—Donchs sí; el vaig despatxar per ranci... afiguis que...

—(T' entenç) Si noy, dos *mantecados*. (Ay, ay, ay que patirém ab aquesta mossa!)

—Era una nit com aquesta, la nit de Sant Joan. Vam anar al *Parca* de la Montanya.

—¿Sols?...

—Ab ma cosina y el seu .. Nosaltres aném á tot arréu solas... Ja *bará*, qui mal no fá, mal no pensa. Donchs sí; veliaqui qu' ell era un de 'ls de molta broma pero á la bóssa no hi toquém... A mitj camí de Sant Gervasi jo volia descansar y beure... Sab el poca latxa de que va desdinerar... Donchs d' una paperina d' anís de cumí y agua de la font. ¿Sab qu' es bó aquest mantecado? Ne demanaria un' altre.

—Tingui, prenguis el meu. A mi 'l fret m' atropella 'l dentat. (Y se 'l prén la grandissima!)

—Donchs, veliaqui qu' arribém al *Parca* de la Montanya y allí perqué 't deixin ballar has de pender alguna cosa... ¿A que no sab que va proposarme ell, l' agarrat?...

—¿Qué sé jo!.. ¡que se 'n entornessin potser!

—No; que prenguéssim c' fé... ¿C' fé, vaig dirli, grandíssim? ¿y per aixó 'm fas perdre la nit.

—Donchs ¿qué volía voste?

—Jo, una racció d' arrós ab pollastre.

—No anava mal. ¿Y va pagarla ell?

—Vaya que sí!.. Pero per un *mistech* ab patatas, vaig haver d' articulejar miúj hora.

—Pero li va pagar al últim?

—Y un' altre també. Ahont me va cremar de debó va ser ab las maduixas. Jo 'm perdo per las maduixas. En fin, que després del segón plat —un grapatet no 's pensi- ja vam comensar á fer morros. Ell que no y jo que sí... ¡S' acabó el bal!... ¡Ni tampoch li vaig concedir un xotish! Vam baixar tot el camí enmurriats sense badar boca. Ell dàli que dàli á mirarme ab ulls de colominet enamorat y allargant els *putinés* una mica massa. ¡Bona estava jo per ferli cara bonica!... Els dimonis y la dibilitat se m' emportavan! Al fi arrivém al passeig de Gracia y quan vaig sentir la oloreta d' aquellas cocas y bunyols, vaig comensar á entendrirme fins al punt de que... ¡no sé si li digui a vostè!...

—Si dona, sí, aboqui!...

—Donchs... va demanarme un petó y á la porta de ca 'n Sama.

—¿Qué? digui...

—Donchs.. vaig ferli..

—Jesús, María y Joseph!

—Y sab com va pagarm'ho, el gran brètol?... Donchs no va volgut me comprar una coca.

—¡L' ingrat!

—Pero no 's va queixar de la pesada ¿sent? A la plassa de Catalunya vaig enjegarlo á passeig y 'l vaig deixar patejant de rabia y no l' hi volgut més.. Jo á las bonas, tot lo que vulguin de mi.. pero á las malas soch més tossuda qu' una mula. ¿A que no sab qué pendrà ara?

—(Fém el desentés) ¿Torném á ballar Laura?...

—Av. fill s' está tan be aquí assentadet, á la fresca... ¡Vol que piqui al mosso?

—Prou que vindrá, no s' apuri.. Ah escolti... ¿la seva cosina es... *decidida* com vostè?

—Uy ¿ella? molt més que jo; ella ja es barra lo que té.. ¿Vol que la cridi que la coneixerá?

—No, no 's molesti, gracias; ja hi haurá temps.

—Donchs, sí; aquest any 'ns hem *dicidit* á venir al

Frontón; está bé aixó, sols que 'ls mossos tardan massa...

—(Apartém el ruixat) ... Ah! Laura, una pregunta encara...

—Digui, pero tregui la ma...

—En confiansa, siguim franca. El seu promés del any passat, després del arrós ab pollastre y 'ls dos bistechs y las dugas tandas de maduixas, va conseguir de vosté un petò, diu...

—Si, un, un no més; li juro!

—¿Y res mes?...

—¿Y ara? ¿per qui m' ha pres vosté?... ¿Qué 's pensa que tracta ab una quansevol?.. Miris, ara passa 'l mosso cridi!

—No, no 's molesti. Sento dirli Laura que vosté y jo no 'ns entendrem.

—¿Y ara? ¿quina mosca l' ha picat?...

—Que no 'ns entendrem, vaja. Jo hi surtit per anar de verbena y vosté per anar de gorra... Mosso tingui, cobri.

—Quatre rals de gasto. Aquí te 'l cambi... gracias.

—Laura, passi'ho be. M' alegro de coneixerla. Una trepitjada seva 'm costa una pesseta... y n' he surtit barato M' hi convensut de que vosté y la seva cusina poden anar pel mon, solas y ben solas... ¡Hasta may més!

—¡.....!

RAMON BERENGUER

Un cás com un cabás

(HISTORIETA SENSE PIARDIA)

I V

—Ah!... la darrera advertència
Búsquimel... de bon regent!
No per la meva ilusió
solament, puig no 'n tinch cap...
Es sols pel menut que... ¿sab?
no vull cap escrupuló.

—Molt bé senyora, als seus peus!
Marxá la superba dona
y jo 'm vaig quedá una estona
capfusat, tot fentme creus.

—Vet' aquí, —al trobarme á solas
vaig dirme— qu' estás ben fresh
ab aquets dos compromisos.
¡Bon parell d' encarreguets!

Per un cantó, buscá un home
que ho siga sols apparent;
es dir, que s' assembli á un mascle,
pero que no 'n tinga res...

Per l' altre cantó, procúrat
un varó robust y fet
uu mascle de... *campanillas*,
un *semenial* ben cumplert.

—Sempre surten coses novas! ...
Aqui téns els dos extréms;
Una xicota fogosa
pera guardar l' honor seu
necessita un *cancerbero*
llis y ras com la paret...

En canvi, una despitada
per no haver tingut heréu,
necessita un que 'n fabriqui
á voluntat y á preu fet.
—Y ahont els trobo aquets *fulanos*?
El segón del mal el menys...
Encara á la tal senyora
més de dos y més de tres
la servirán gustosos,
posantli á sobre quartets

Pro es el cás que, la tal dama
vol que 'l prolífich auzell
sigui de lluny, mitj imbécil,
y un grapat de coses més...
—A qui podré dirigirme?
—Ahont tals bitxos trovaré?

Els doscents duros promeses
valen la pena... ¡Rumiém!

Al fi, després d' un gran rato
de posa en prempsa el cervell,
vaig acordar dirigirme
á un subjecte quals serveys
—utilisats variadas voltas—
sempre 'm deixaren content.

El fulano residia
llavors á la Seu d' Urgell
y al punt vaig ferli una carta
del modo qu' ara segueix;

— «Don Antón Tantsemendona
«Seu d' Urgell.

Molt senyor meu;
«Necessito que seus falta,
«tot just rebi la present,
«'m busqui en eixa comarca
«un home mascle, sacer,
«garantit y de *recibo*,
«que no sigui massa lleig,
«y encara que sigui tonto
«ó pallús, no renyirém...
«Mentre serveixi per pare
«no se li exigeix res més.

— «Item més. Un' altre encarrech;
«També 's necessita urgent
«un *doneta*, un individuo
«tot al revés del primer.
«Aquest, es imprescindible
«que no tingui res... de res.
«(Es per guardá una xicota.
«suposo que ja m' entén.)

— «El sou d' aquets dos fulanos
«un duro al dia; ademés
«taula, llit y roba neta
«y pel que toca á vosté,
«cent pessetas cada encarrech.

— «NOTA. Los gastos de tren
«corren també del meu compte.

— «Regiri donchs terra y cel
«y envihim, Tantsemendona,
«els dos tipos — Seu atent.»
(Aqui la firma y la rúbrica)
Y la vaig tirar al coriu.

M. RIUSECH.

(SEGUIRÁ.)

—Está bé
Ara, en quant al seu salari,
li daré un duro diari
y 'l mantindré y vestiré.

Sens perjudici que si
s' amotlla bé al meu capritxo
y 'm dona lo que desitjo
no 's queixará pas de mí!

Vosté, tindrà si me 'l troba
cent duros de comissió
y, de servirme 'l minyó
hi haurà alguna ganga nova.

—Molt bé, y si 'l logro pescá
¿ahont vol que li dirigeixi?

—Donchs, després que 'l instrueixi
aquesta clau li darà...

Que vagi al carrer del Pi
noranta tres, pis primé,
qu' obri, que s' instal·li bé
y quedí esperantme allí
¿Entesos?

—Perfectament!
será servida á conciència...

UN JOVE ERAGTICH

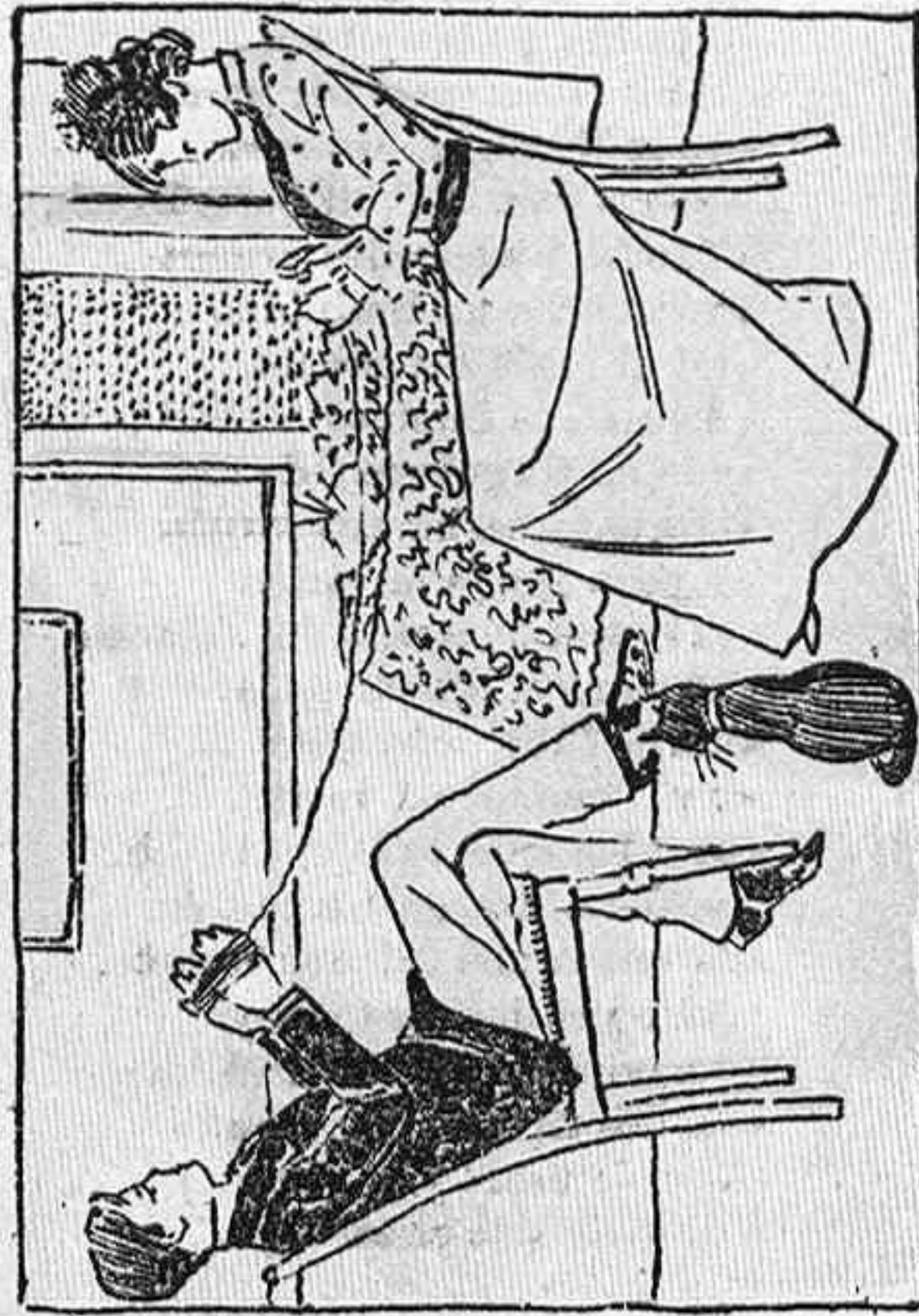
LA TOMASA

—No 'ns ascolta, no; segueixi...
—Donchs, com anava diuent:
es està l' un prop de l' altre,
amoixantse constantment.

Y sens pogué contenir-se,
s' exalta tot d' un plegat
y las ilusions desayra
per la trista realitat.

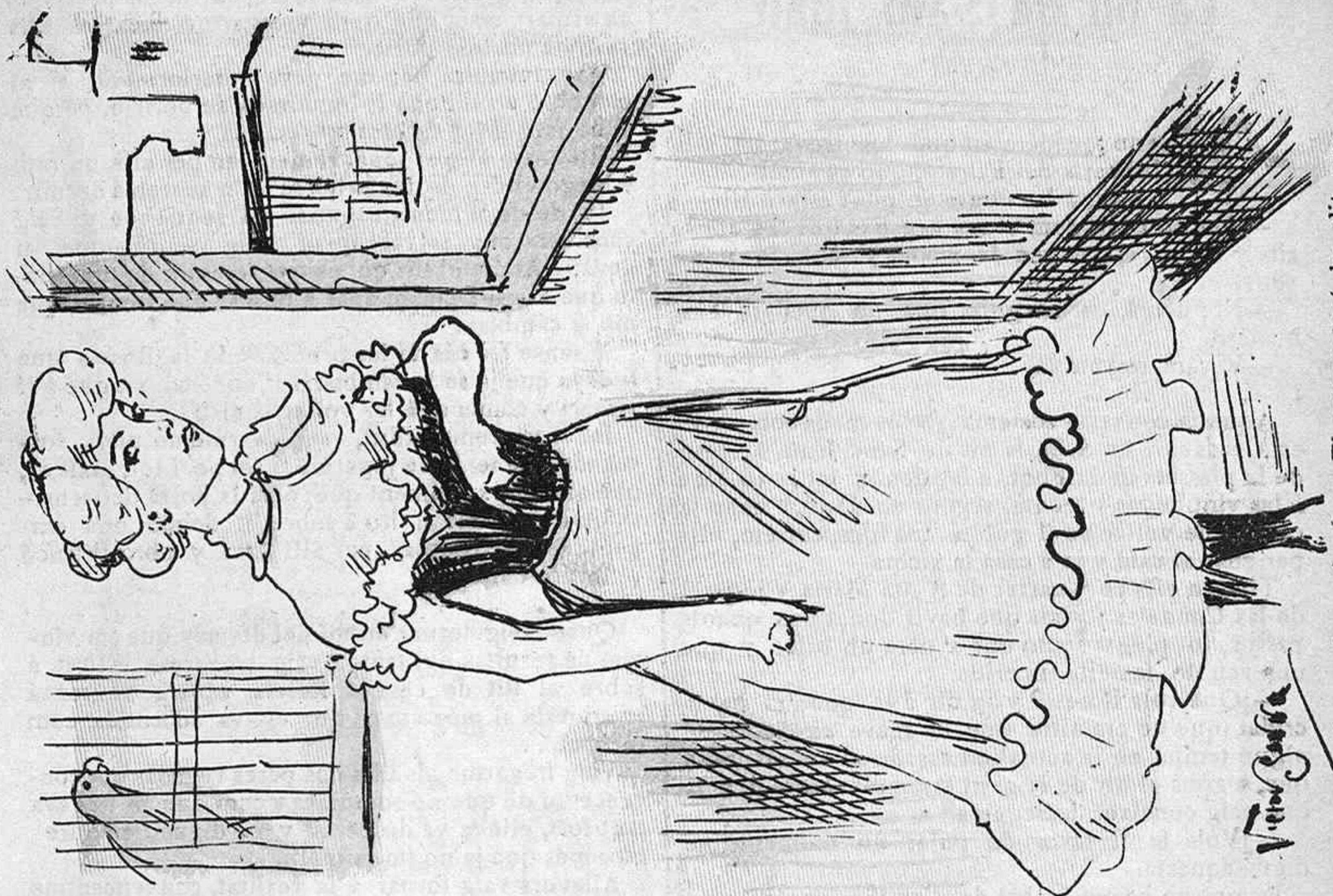

—Y qu' es estimar-se, Eduard?
—Lolita, ja li diré:
es està l' un prop de l' altre...
la seva mama ahont deu se-

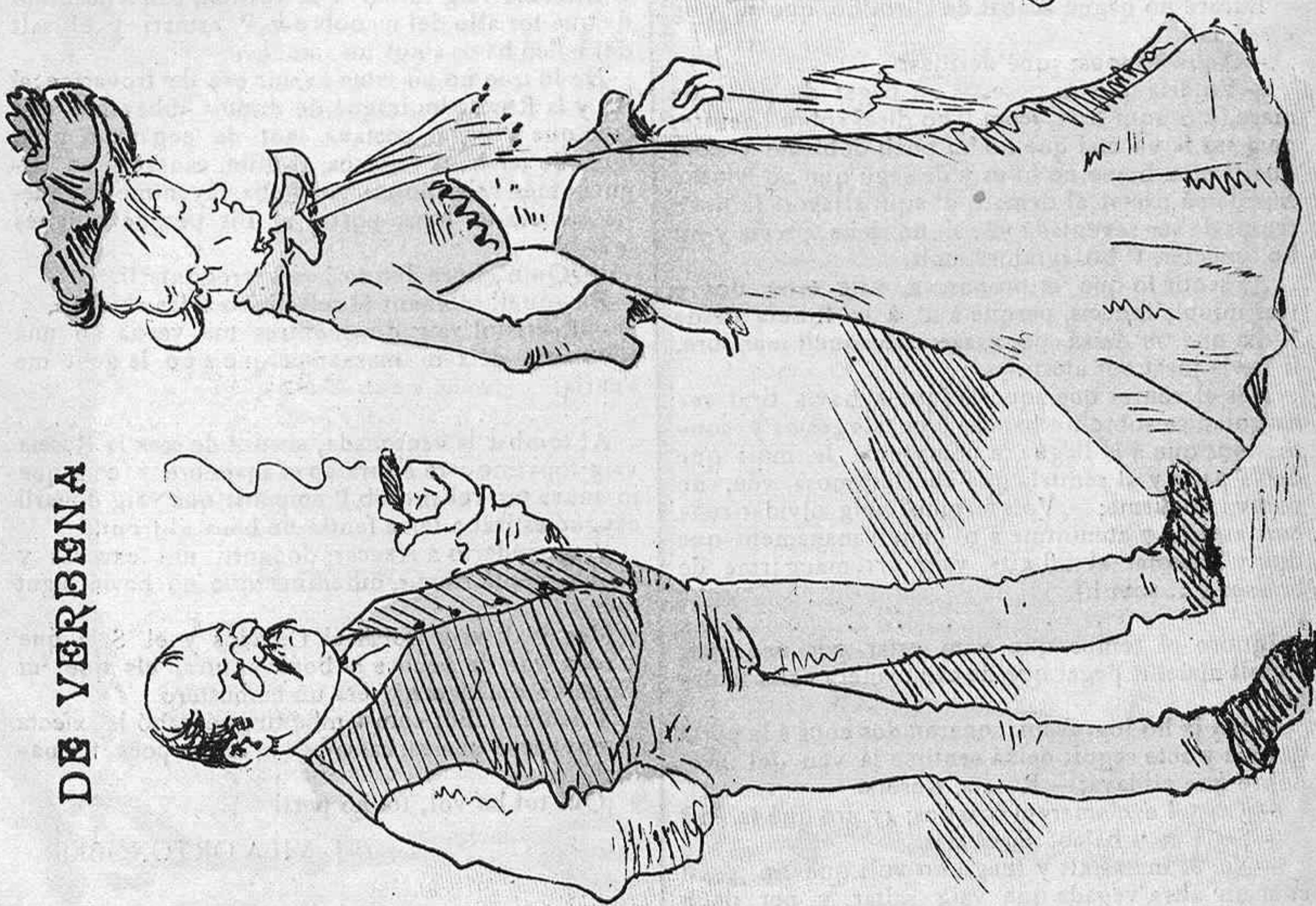
—¿No venen? —No, continuhi.
—Es viure sols d' ilusions.
—Y res més! —Oh, de vegadas
un hom pert las oracions.

LA TOMASA

*La cambrera d' solas. — El senyoret m' ha dit que
á las dotze en punt vindria á dirme la bonaventura.
Gi; no tm resulta á naò diari al menos, no m' embarco.*

DE VERBENA

*-Ja que no vols venir de verbena me 'n hi aniré sola.
El bacallà no 'm fa pas
ves filla, ves en nom de Deu... (El bacallà no 'm fa pas*

La nit de Sant Joan

Bueno quedèm en que 'ns trovarém à la barberia del Pahuet; ¿no es això?

—Sí; á las dugas en punt estaré allí.

—Are no fassis com altras vegadas que 'ns donas cita y luego resulta que la xicota t' entreté y no vens.

—No; demá, us asseguro que no quedaré embuster.

—Veyám, veyám....

Aquesta conversa sostenía ab los meus companys en Cerdans y en Sala, la nit de Sant Joan, al mitj de la plasseta de la Font, á las deu y mi ja (ó siga á las vintidugas y trenta, segóns en Dato,) quan ja cansats de voltar pe 'l poble, 'ns despedirem, ells per anar al café y jo á casa la xicota.

Tiráren ells pe 'l carrer de Santa Maria y jo pe 'l de las Candelas y aixís que havíz donat uns quants passos, tot plegat sento que s' obra un balcó y que una veu de femella 'm crida.

—¿Qué vols Roseta? vaig dir á la que 'm havia cridat (que no era altra que la meva ex-xicota de algun temps, en la actualitat casada ab un manobre que, segóns el dir de la gent era molt bruto y á la que vaig coneixer desseguida.

—¿Vols fe 'l favor de pujar un moment, me digué aquesta.

Encare no hagué acabat de dirm'ho que ja vaig ésser dalt.

—Aqui 'm tens; ¿què desitjas?

—Voldria que 'm possessis un pegat de pasta de mare, á n' aqui baix, ¿com t' ho diré? sobre 'l ventre; puig 'm fa un mal que no 'm puch doblegar y com que 'l meu home no hi es y de segú que no vindrà fins demà passat al dematí, d' aqui allavors ja tinch temps de ser reventada y... si no tens pressa y m' ho vols fer, t' ho agrahiré molt.

Al sentir lo que 'm proposava, vaig estar dos ó tres minuts indecis, perque á n' à la Roseta desde 'l dia que 'm deixá per casarse ab aquell manobre, li havia jurat odi etern.

Més al veurer que aquesta (que s' havia tirat recargolantse sobre un banch) feya tals gestos y torsions que á la llegüia 's comprenia lo molt que debia patir y al sentirla que ab llastimosa véu, no parava de dirme; —¿Vols fermho? vaig olvidar rencors antichs y atenintme á n' aquell manament que diu; «Consolar al afilit» vaig arremangarme de brassos y... som'hi.

Ignoro el temps que vam estar per enganxar aquell malehit pegat que de cap manera volia tenirseli.

Quan ja ho logravam, sonaren dos cops á la porta del pis y acte seguit deixá sentirse la veu del manobre que cridava; —¡Roseta, Roseta!

—¡Cristo! exclamarem tots dos; ¿y are qué farém?

—Salta pe 'l balcó; digué ella.

—No; es massa alt y luego no vull que 'm passi com un' altra vegada que vaig saltar y per poch me rompo l' ànima.

—Dónchs, fícat á 'n aquí, féu, obrint las portas de un armari, en el que vaig amagarme mentrells ella anava á obrir la porta.

Are, tot anirá bé; me deya interiorment, si al manobre no li dona l' humorada de obrirlo, perque si ho fá... *Dios me coca confesado*.

Ell entrá al pis; sopà, remenaren per allí un rato y luego al cap de dugas horas se 'n anaren á dormir.

Jo, desde 'l meu amagatall ho sentia tot y vaig considerarme salvat quan vaig sentir que li deya; —Aném al llit qu' es tart; mes tot de una sento que diu; —Déixam anar á buscar una camisa que me la cambiare.

Y sense fer cás de las protestas de la Roseta que li deya que ja se la cambiaria l' endemá, vingué á l' armari y comensá á fer voltar la clau.

Jo, al véurem perdut, vaig idearme un plan, tota vegada que tenia de jugarme 'l tot pe 'l tot; aixís es, que al mateix moment que obrí la porta del armari, de un salt me li tiro á sobre, li donch una empenta fentlo rodolar per allí terra y obro 'l balcó y 'm tiro daltabaix.

Quan vaig tornar en mí del desmay que 'm vingué de resultas del tanto, vaig trovarme estirat á sobre el llit de casa la Roseta y vaig veurer á n' aquesta al meu costat qu' estava adormida com un sóch...

Vaig fregarme els ulls dos ó tres vegadas per convence 'm de que no somniava y com que 'm fregava tant fort, ella 's vá despertar y 'm digué; «No frequis més que ja no 'm fa mal...

Allavors vaig tornar á la realitat, convencentme de que tot allò del manobre y l' armari y el salt del balcó havia sigut un somni...

De lo que no 'm sabía avenir era de trovarme al llit y la Roseta 'm tragué de duptes dihentme que com que 'l pegat costava tant de enganxar, y jo tenia de fer tants esforsos, al últim cansat y no poguer més, vaig adormirme y ella veientme de aquella manera m' havia portat al llit perque estigués més bé.

—¿Quin' hora deu ser? vaig preguntarli.

En aquell moment el rellotje tocà las cinch.

—Recristo! vaig dir mentres me vestia ab una revolada; déixam marxar perqué sinó la gent me veuria.

Al tombar la cantonada, sortint de casa la Roseta vaig toparme cara á cara ab el manobre y com que jo anava tan rebent, ab l' empenta que vaig donarli caygué estirat á terra fentse un bony al front.

Vaig ajudarlo á aixecar, donantli mil excusas y ell las acceptá rihibit, dihentme que no havia sigut res.

Mes avall vaig trobar al Cerdans y el Sala que ja tornavan de pendre la bonaventura, els que 'm digueren enfadats qu' era un embuster.

Y tenian rahó; com també tingué rahó la xicota de enviarne una carbassa per la meva poca formallat.

¡Qui tot ho vol, tot ho pert!

J. VILA ORTONOBES.

LA DONA CATALANA

DIRECTORA: D. RIERA BATLLE.

Aixís va el mon

La nina suspira
mostrant fonda pena,
frisosa recorda
lo goig del passat;
paraulas melosas,
promeses qu' encisan,
miradas que atrahuen,
petons que han tentat.

Un jorn se sent mare
y en son cor bategan
las ansias febrosas
d' un demá enciser;
y al cel sols demana
que pugui abrassarne
l' infant que ja alena
unit á son ser.

No ódia, perdona
al seductó indigne
que ab mots de falsíu
tacá son honor;
puig que sa vilesa
li dona á coneixer
lo goig d' ésser mare
lo més pur d' un cor.

Y en tant sa feblesa,
que arréu se sospita,
trova sols desayres
y murmuracions,
los que amichs se deyan
li giran la cara
y l' insult y escarni
té per companyóns.

No aixís passa al home
que ab acció atrevida
d' una verge pura
profana lo front:
cap que es rich y guapo
li sobran obsequis
y tothom bé 'n parla;
jaixís marxa 'l mon!

DOLORS RIERA Y BATLLE

Amorosa

He arrancat d' una vegada
tot afecte del meu cor;
cap ambició 'm té lligada
ni m' encisa 'l brill del or;
y es que al mon, cap cosa agrada
quan s' estima ab ver amor!

Jo he sentit parlar de gloria
y no m' ha fet il·lusió;
res hi viu en ma memoria
deslligat de ta passió
y es que tot es vanagloria
quan s' estima de debó.

No tinch res que 'm dongui pena
perque res me causa anhel;
no tinch desitj de cap mena
que tot me sabría á fel;
¡sols de tu amor meu, visch p lena
que, estimante, tinch el Cel!

ROSER de CREIXELL.

¡QUANTA FEYNA!

En lo más del Romaní
per pogué obrir un camí
van tallarne una figuera
y vá pensá el masover;
— De la fusta en faré fer
mitj quartá y mitja quatera.

La masovera al instant
va pensá ferne fé un sant
per tenirlo á la masía;
va aná á veure un escultó
que li fés un Salvadó
tant alt com ella el volía.

Després de molt amidá
per fé el sant, el mitj quartá
y hasta la mitja quatera,
l' escultó veié que justa
per fe el Sant n' era la fusta
de la soca de figuera.

Van dú la fusta al taller
y acabat el sant de fer
l' escultó manifestá
que aprofitant las fustetas
trossos perduts y engrunetas
podria fé el mitj quartá...

Així 's va fer joh! ventura.
— ¿Veus home? tindrém mesura
deya ella ab satisfacció;
no tindrém mitja quatera
pro en recort de la figuera
tindrém quartá y Salvadó.

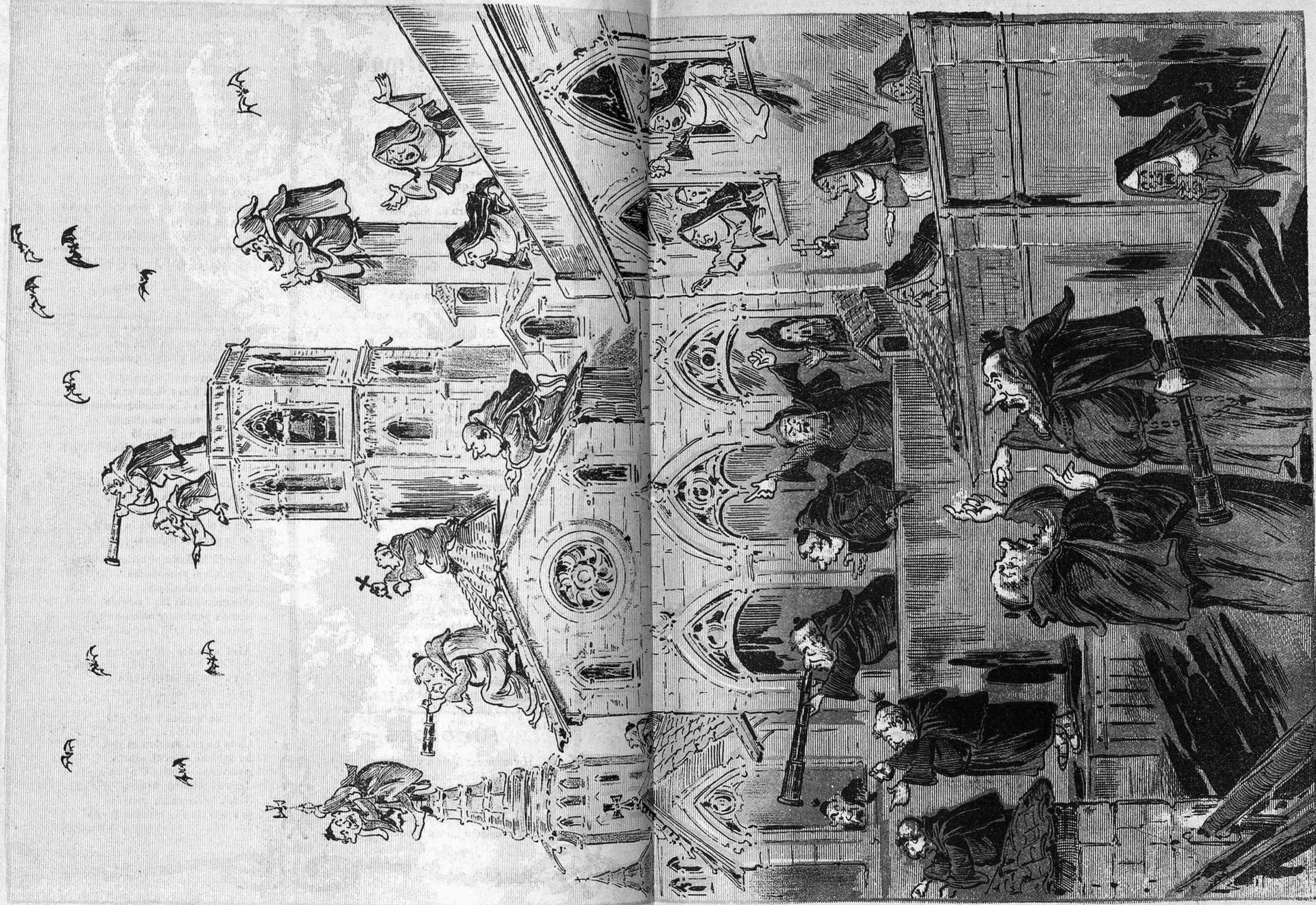
Cada any al mesurá el grá
ho feya ab el mitj quartá
y sent tant petita l' eyna
deya el masové frisós;
— Ay, lo Salvador gloriós
per mor de vos, quanta feyna!

ROSETA SERRA.

LA TOMASA

per J. LLOPART.

NO VALLÀ BADA

Per la por de 'ls terremotos
y dels volcans la erupcio
rothom vigila las tacas
que l' hi han sortit al Sol

TEATROS

NOVETATS

A causa de falta de decorat, la setmana passada no pogué estrenar lo capricho dels germans Quintero *El amor en el reino*, habentse aplastat peraahir, encarregantse alguna decoració al coneugut escenógrafo senyor Chia.

La Empresa volguent cumplir lo promés en lo cartell d' abono aixó es, fer estreno en cada dimecres, posá en dit dia una comèdia de Benavente *Amor de amor* en que si be hi há moments s' hi observa la pluma satírica de tant pulcre escriptor, en conjunt resulta una verdadera equivocació.

TIVOLI

Dissapte passat se estrená en aquet teatro la ópera *Hansel e Gretel* de Humperdinck que segons diuen s' ha fet popularissima en Alemanya.

A jutjar per l' èxit que va tenir, entre nosaltres no creyém logri tal distinció perque lo treball del compositor si bé notable, no es dels que deixan impressionat al públich com succeeix ab la ópera *La Bohème* que cada dia es mes aplaudida.

Tornant á lò del mestre alemany, debém dir que hi estan molt acertadas en son desempenyo las senyoretas Gardetta, Lopeteghi y Vigier, donantli un relleu hasta superior al que hi donavan las artistas del Liceu en son estreno en Barcelona.

Al final de la ópera, actualment s' hi anyadeix un ballable que s' diu que hi adiciona lo mestre Humperdinck en Alemanya, pero dita *hijuela*, no sembla filla del mateix mestre.

GRAN-VIA

La deficiencia en lo personal de la companyia; los preus elevats en las localitats y lo repertori poch nou y variat que s' dona, fá que las funcions se vejin poch menos que desertas y que hi hagi nits que solament aplaudeixin los empleats de la casa.

Preveyém una rápida deserçió de la companyia Cobena.

NOU RETIRO

La vida d' aquet teatro ha sigut tant curta que en la present revista hem de donar compte de sa mort, ja que ab sis dias n' han tingut prou pera convencer's de que ab la entrada per lo carrer de la Diputació, es impossible sa existencia per lo que dimars passat se dongué la última funció.

TEATRO TÍVOLI

(Concerts Euterpe)

Conforme anunciarem dimars passat tingué lloch el segón de 'ls concerts matinals.

La entrada, com de Sant Joan, puig ja es sapigut que aquesta festa junt ab la de Sant Pere son las dues en que per costum y per dret propi la «Euterpe» ompla el teatro.

Els coristas que dirigeix el notable mestre Sr. Rafart, cantaren ab la perfecció que 'ls caracterisa las pessas del programa, mereixent grans aplausos en totas ellas y mes especialment en *La verbena de San Juan*, *La moquinisca* y *Tirant l' art* (que á petició del públich dirigi lo Sr. Goula, pare) guanyantse una ovació com a regalo del seu Sant. ¡Manera delicada de felicitarli 'ls dias! En la part orquestal s' executaren ab molta virtuositat la sinfonía de *Guillermo Tell*, la *Marcha triunfal* del mestre Rafart y los *Girondins* que tingueren de repetirse.

En resum, un concert més en lo que 'l pabelló de la «Euterpe» quedá á l' altura de costum.

Pera diumenje, dia de Sant Pere, està anunciad el tercer concert ab un programa compost de las composicions *Cataluña* de Martinez Imbert; *Salut als Cantors*; de Thomas; *La Cassa* de Gounod; *Patria* de Rafart,

Vesprada d' istiu de Goula y Esther, *La Violeta*, *Los pescadors* y *Los Neis dels Almogavers* de Clavé, ademés de las sinfonías *La Euterpe* de Manent, *Herodiade* de Massenet y *Mignon* de Thomas.

Ab tant escullit programa augurém á la «Euterpe» un resultat parellut al del dia de Sant Joan.

UN COMICH RETIRAT

Diversions públiques

PLASSA DE TOROS

(Antigua de la Barceloneta)

La solemnitat taurina efectuada diumenje passat, sigue de lo mes desastrós que s' ha vist en nostres circos taurinos.

Cam á matadors hi figuravan quatre personatges que tenen barra de cobrar mils pessetas pera son treball y que ab lo que feren, si s' posés en rigor lo reglament que hi há aprobat pera tals espectacles, mereixian se 'ls hagués format causa per... ganduls y portats á la presó per... robo.

Alló no es torear ni *Cristo que l' fundò*. Es l' abús mes gran que s' pot fer de un públich pacientissim y que ha pagat l' import que li marcava los cartells.

Únicament hi hagué lo picador Molina que s' portá com un brau y aixecá lo públich. Los demés artistas, mereixen la mes gran censura y per lo tant nostre olvit.

Hasta per ser mes grossa la rifada, lo matador *March quito* de resultas de la brega en son quart toro, tingué que anar á la enfermeria y no li sigué possible matar al altre toro que li tocava, pero... á l' endemà dilluns, li fou possible matar a Badajoz una corrida que tenia anunciada y cobrar per lo tant un' altra serie de mils pessetas.

Mes abús de nostra paciencia no es possible per lo tant no compreném perque la benemerita s' apoderá de la plassa pera fer acallar las justas iras del públich y deixava als causants del escandal ó sigui tota la quadrilla en pes, ab tanta tranquilitat

Sentim vivament lo resultat de dita solemnitat, majorment quan per part de la Empresa Guarner, se feu los possibles pera contentar al públich ja que lo bestiá escullit sigué sumament notable y ben criat.

Ab un' altra corrida per l' istil, l' espectacle taurino desapareixerá del tot.

NOVA PLASSA DE TOROS

(Arenas de Barcelona)

Pera diumenje próxim s' anuncia una corrida económica, lidiante sis escullits toros de la ganaderia Gamero Civico de Sevilla, per los matadors *Pepe-Hillo*, *Padilla* y *Chicuelo*.

Com que dits matadors no son dels de campanillas y per lo tant dels que cobran mils pessetas, es d' esperar una bona corrida.

LA TOMASA

CUPÓ PRIMA N.º 33 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

la comedia en un acte y en prosa

Ayqua al coll y peu aixut

original de PERE REIG Y FIOL

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s' agotan 'ls exemplars.

LA TOMASA
LAS VERBENAS

N' es temps de fer gran foguera
per Sant Joan y Sant Pere.

Viatje desde 'l Putxet
enfilat per un cohet

—Las verbenas de estas nits
nos tienen muy aburrits.

De verbena

Sortí Roseta
cuya á arreglart
que de verbena
tenim d' anar
puig es la festa
de sant Joan...
japa nineta,
dónam el bras.

Ja som á fora
y en un bell prat
ahont las floretas
gronxan el cap
al bes de l' aura ..
¡gosém, ballant!
alsa nineta,
dónam el brás!

L' americana,
després el vals,
també la jota.. .
ballém, saltant
ja qu' es verbena
de sant Joan
¡cuya nineta,
enganya 'l bras!

Lo cap me roda...
mira que caych ..
ja som á terra.. .
quin són més suau ..
¡que bé 's disfruta
per sant Joan!
nena no 'm deixis
¡estreny lo bras!

¿Qué fas nineta?...
no estrenyis tant...
—Alzate y anda
hacia el xusgat
bribón, blasfemo
rata, inmoral! ..
—¡Qué veig! un Xanxas
que m' ha lligat!

S. BRUGUÉS.

Campañadas

L' èxit del empréstit que ha ideat en Rodríguez ha sigut estupendo.

Dihuen que s' ha cubert divuit vegades la cantitat que l' Gobern demanava. Hi ha hagut casas de banca que s' han suscrit per un centenar de milions ó més.

Els ministerials s' han fet-creus de la riquesa d' Espanya —Ahont son els que deyan qu' era aquest un país pobre y esquilmat — han exclamat à coro

Y 'ls illos no saben que la suscripció aquesta es mentida, puig ara vindrà el prorateig y 'ls que s' habian suscrit per cent mil duros per exemple sols haurán de batreure la dècima octava part, ó siga uns cinqu mil y pico.

Els milers de millons qu' han entrat en dansa, no més existeixen sobre 'l paper y en la fantasia de 'ls agiotistas.

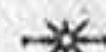
El diputat republicà del grup de 'ls eloquents, don Melquiades Alvarez diu que vol emprendre un viatje de propaganda.

Primer en Lerroux, després en Canalejas y ara l' Alvarez. ¿Què hi déu haver en el fondo d' aquests viatges, que tant despertan l' afició de 'ls discursayres?

¿Será veritat lo que ja s' assegura de 'n Lerroux y s' ha sospitado també de 'n Canalejas ó siga que 'ls viatges de propaganda no son més que maniobras del Gobern per disltreure l' atenció del país d' altres assumptos?

Si això es cert, que s' digui quant va cobrar en Canalejas del desayre que rebé diumenge a Barcelona. Seria curiós sapiguer-ho.

¡A veure si al Noy de Tona també li entran desitjos de surtir a fer propaganda!

A La Garriga ha sigut detingut un individuo que s' ha casat tres vegades.

Primer va contreure matrimoni a Sant Martí ab una catalana; després se 'n va anar a Buenos-Aires y va unir-se legalment ab una filla del pais. Ultimament va estar a Xile y allí va casarse ab una anglesa.

Me sento enorgullit de trobarme compatriota d' un home tan valent.

Tot això de 'ls matrimonis múltiples s' explicava fins ara de 'ls extrangers, nort-americans principalment.

Al últim, a Catalunya hem entrat també en la via del progrés.

De lo qual jo me 'n alegro y si fos poeta compondria una oda en honor del nostre compatrioti

Puig el casarse ab tres donas
demostra un pit de primera
y més, si 's recorda qu' es
una de las tals anglesa.

La Societat coral «Euterpe de Clavé» ns comunica haver traslladat son domicili social desde 'l carrer de Tallers al de Basea, 17-pral.

Fém vots pera que en son nou estatje trobi las prosperitats que li desitjém y á que es acreedora.

Ha mort el marqués d' Alella y tots els periódichs li han dedicat sentidas necrologías recordant els mereixements y serveys del finat

No obstant, ningú s' ha recordat del famós *Código O* que feu célebre a don Camilo Fabra.

Nosaltres, al deplorar sa mort subsanem aquest olvit injustificat, perquè 'l *Código O* es un dels llibres que quedan...

Quedau als prestatges de las llibrerías.

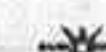
Al fi s' ha descobert el llo de las sustracciones de Correus.

Per cert que ls descubriments y detencions s' han anat enredant com las cireras y avuy ja son una colla els detinguts.

Per evitar malas inteligencias, s' há de fer constar que tots s' ha esbrinat estant ausent el jefe principal de Correus Sr. Jorro, protegit de 'n Moret.

Estant ell aquí, probablement seguiriam de la mateixa manera.

¡Que consti!

Al coneigut venedor de periódichs y llibres Sr. Vila, propietari del kiosco *El Sol*, els polissons s' han empenyat en marejarlo sense ràhò ni motiu justificat.

Obras que s'venen tot arreu ab tota llibertat, com les de Krapotkine y Reclús, à ell las hi recullen puig li prenen les existencias y no las hi tornan.

Hi ha que advertir que ditas obres s'vuen en tots los aparadors dels llibrers d' aquí y fora d' aquí sense que la policia tingui res que dirhi.

Sols el Sr. Vila es el que s'veu vexat y perjudicat en sos interessos, ab un procedir tan abusiu.

*

Al fi, la casa Estruch de la Plassa de Catalunya ha anat à terra, s'han recullit las desferrals y s'ha despejat aquell lloc.

¡No mes han sigut necessaris 8 anys per deixar un cantó de la grandiosa plassa net de pals y palla!

Es de creurer que, següent per aquest camí, allá à mitj segle XX ja s'comensarà à parlar formalment de tirar à terra la casa Rosich, plantada à l' altre cantó de la plassa.

*

A n' en Suárez Inclán l' han xiulat à Palafrugell.

Maledicció d' un politich andalús à un' altre madrileny.

—Azi te agan ministro y vayaz à Cataluña!

*

Un de 'ls cambis de decoració mes xocants de la política espanyola, s' ha vist ara ab en Canalejas.

Va venir à Catalunya tā un mes y mitj escàs, com enviat extraordinari del Gobern, portant la representació del Madrid oficial y parlamentant en nom del Estat ab la opinió catalana

Allavors tot eran glorias. Las autoritats l' anaren à rebre; els personatges influents s' disputaven la seva benevolència; prometia l' *oro y el moro* y tot eran aplausos, cortesies y afaiachs. Els que eridavan *Visca en Canalejas!* eran patriots.

Al mes y mitj escàs d' això ha tornat en Canalejas à Catalunya. De l' element oficial sols l' han anat à rebre una cinquantena de civils ab els sabres desenyavats. Els carrers per ahont passava eran ocupats militàriament. Las autoritats ni l' han volgut veure. Els que l' aplaudian eran disolts à cops de sabre.

«Sie transit gloria mundi», haurà pogut exclamar el propietari del *Heraldo de Madrid*, al comparar el entusiasme d'ahir, ab las cargas d' avu.

Aquestas transformacions de decoració en l' escenari politich no s'vuen més qu' à Espanya y á las repúblicas sudamericanas.

*

Y en Canalejas venia aquest cop ab una bandera simpàtica à tot ser'ho; molt més simpàtica que l' altra vegada.

En sos discursos de propaganda d' Alicant, Valencia, Castelló y Tortosa havia fet vibrar dugas notas de las que sonan bé en las orellas dels espanyols. Per un cantó atacaava ferosment el clericalisme y per l' altre s' presentava com un paladi del proletariat espanyol.

Ab bona ó mala fè sustentadas, abduïas tendencias eloquientemente expressadas per en Canalejas, havian ajegantat en pochs dias sa figura y se n' emportava darrera seu las multituds.

Al arrivar à Barcelona, el Gobern ha cregut del cas tallarli las alas y no entrarém à discutir si ha fet bé ó mala tractantlo à baqueta com si fos un Lerroux ó un agitador vulgar. Massa que l' temps s' encarregarà de dir'ho.

Per de prompte la victoria ha sigut dels governants, pero may com are pot aplicarse allò de «al freir serà el reir.»

*

La subasta del Teatro Real de Madrid ha quedat deserta per dos vegades consecutivas.

A la qüenta, no hi ha ningú prou tonto per deixar-se pendre 'l pét, servint música als madrileny.

¡Y això que 'ls Quinyones d' aqui 'ns deyan al marxar l' Albéniz, que Madrid era la terra de promisió de 'ls artistas!

A bon segur que si en Morera volgués sernos franchs 'ns explicaria més tips de badallar que no pas sopars de duro.

La nit de Sant Joan

Bella y poética,
ja n' es passada
la nit hermosa
de Sant Joan.
Nit d' alegría,
nit de dolcesa,
que 'ls cors esperan
boy suspirant.
Contempla aymada
las grans fogatas
com ne coronan
el ample cel,
de lluminarias
que ne disipan
de la nit fosca
lo negre vel.

Al lluny se senten
los crits de joya
y la gran música
de 'ls instruments,
y al plà del era
las fadrinetas
ab los seus nuvis
ballan contents.

—¿No 't causa enveja
tanta alegría
qu' arreu escampa
tan bella nit?
Anem'hi hermosa!
Vull qu' alli gosis.
Vull esbargirne
ton cruel neguit.
No 'm contradigas
¡hermosa, anem'hi!
Ja qu' ets senyora
de lo meu cor;
vull que las flamas
de la foguera
lo foch avivin
del nostre amor.

R. HOMEDES MUNDO.

Quentos

Un xicot qu' anava à omplir un canti à la font y al véurer qu' aquesta estava voltada de gent qu' esperava tanda, digué:

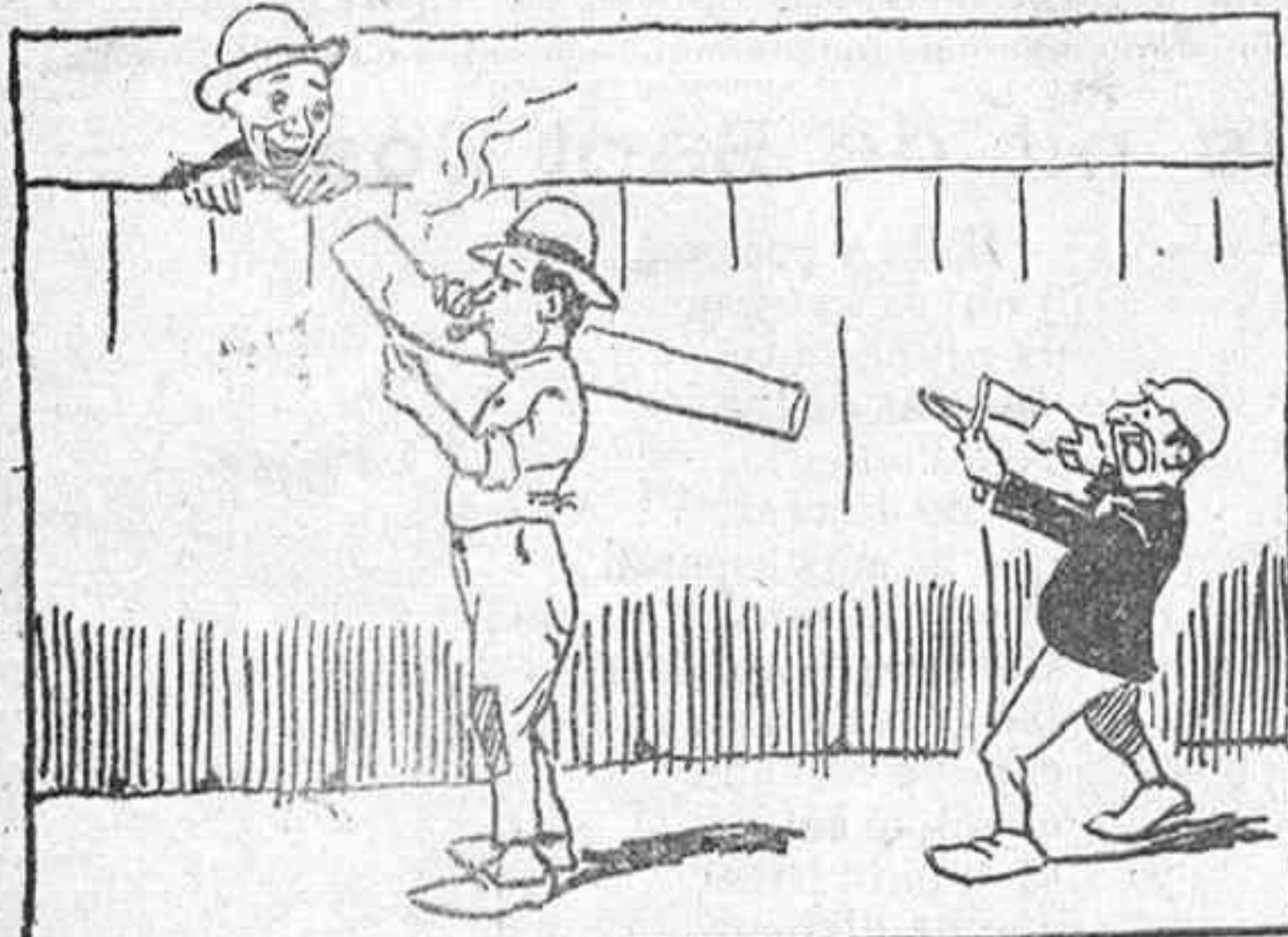
—¡B.h, bah, ja tornaré la setmana entrant perque, veig qu' això vá llarch.

Un gandul qu' havia perdut las ganas de trevallar deya à un company seu:

—¿Sabs Ton, lo que hi determinat? deixar l' ofici, y buscar una cassola que, de rosegöns de pá ja 'n tinch si 'm poso à demanar caritat y me 'n dónan.

ABELARDO COMA.

LA TOMASA
GONSEQUÈNCIAS
DEL BADAR

—¡Es graciós! Aquet baylet per lo travieso m' agrada. Vol fer passá un perdigó per dintre la canonada.

—Poca vergonya, malvat! Sento que la sang me bull! Ja ha passat lo perdigó pero á mi m' ha tret un ull.

Secció de trenca - closeas

Xarada

Preposició es la primera terça inversa mineral, un metall invers segona y un carrer de Barcelona trobarás en lo total.

ALBERTET de VILAFRANCA.

Tarjeta

Pilar M. Romero

Formar ab aquesta direcció degudament combinada, lo titol d' una comèdia catalana.

CATALA-NISTA

Anàgrama

Lo noy gran de cal Marcial dant una tot patacada féu á la porta un total.

JOSEPH O.

Logogrifo

1	2	3	4	5	6	7	8
6	8	7	6	8	3	8	Vehicul.
5	8	7	7	2	8	Poble catalá.	
7	2	1	8	7	Verb.		
7	2	6	8	Part del cos humà.			
3	8	5	Nom de dona.				
1	8	Nota musical.					
4	Vocal.						

A. RIBAS LL.

Rumbo numérico

1	2	3		
1	2	3	4	5
3	4	5		
5				

Vertical y horisonta!. —1.ª ratlla, Consonant; 2.ª. En las floristas; 3.ª, Nom d' home; 4.ª, Lloc habitat; 5.ª, Consonant.

AIGUA-FREDA.

Goroglífich

×	×	×
V	I	
X	V	
III		

JOSEPH GORINA.

Fuga de consonants

.o .e...e ..a.

Combinar ab aquestas quatre vocals y set consonants de modo que resulti un drama en tres actes.

PEP SOL.

SOLUCIÓNS

á lo publicat en lo número 718

Xarada —En-ca-mi-na-da.

Enigma —Orella.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya y Portugal, trmte.	1'50 ptas
Cuba y Puerto Rico,	" .3 "
Extranger,	" .3 "
Número corrent	0'10 "

Tota reclamació podrá dirigir-se á la REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ de dit periódich,

—○ 6, SANT RAMÓN, 6 ○—